

Esperances col·laterals

Dv, 15/07/2011 per Ramon Bassas

[Roba estesa](#)

A una de les sales de [Ca l'Arenas](#) (Argentona 64, Mataró) podreu trobar la darrera exposició de l'artista mataroní [Jordi Cuyàs](#). Es tracta de 301 dibuixos, disposats com si fossin fotogrames (la seva creu central repetida arreu, de lluny, fa que semblin nínxols), que traslladen a paper i llapis una descripció precisament d'una colla de fotogrames extrets d'un dels vídeos de [Wikileaks](#) en què l'exèrcit nord-americà bombardeja un enclau de civils a l'Iraq. El teniu a sota.

L'encàrrec a Jordi Cuyàs, com ell mateix va dir el dia de la presentació, era difícil. ¿Com parlem avui, els contemporanis d'un lloc al món on fa anys que no hi ha guerres, de la guerra? Parlem de la més propera, de la guerra dels nostres avis? Parlem de les guerres soterrades de les nostres societats? Queda encara una altra possibilitat: parlem de les guerres tal i com són pensades avui, per sortir a la televisió. Certament, la guerra que no és televisada no existeix. I televisada, ja heu vist [Murdoch](#), també sabem què vol dir.

De manera que Cuyàs agafa la guerra que 'viu' més a prop, la televisada; en aquest cas, l'enregistrada i vista a través d'Internet. En veure aquest vídeo en tens prou per fer-te una idea dels estralls de la guerra, inclosos els 'danys col·laterals' a què es refereix el títol de la mostra. El cinisme, l'atac a la població civil, l'escalada imparable d'odi i destrucció, la vida humana com el més miserable...

El procés de Cuyàs ha estat el de 'desfer' l'enregistrament, i copiar alguns dels seus fotogrames. De manera que, sense perdre el fil narratiu ni el seu impacte, permeti 'redibuixar' la realitat, pacientment, i, d'alguna manera, fer-nos-hi entrar. ¿És possible revertir l'espiral d'odi i violència? ¿Trobarem la sortida en aquesta mena de laberint (això sembla el paisatge del film)? ¿És capaç, la humanitat, especialment la que viu tot això a través dels mitjans de comunicació, de tornar a confiar en la seva mateixa espècie humana, ambigua, que és capaç també del pitjor? ¿N'hi ha prou en veure les coses a través de vídeo (ara que [tot és vídeo](#)) i, potser, indignar-se una mica? ¿Hi ha esperança? El camí que insinua el dubix, el de refer, el de la paciència, així ho sembla desitjar. I potser cal reprendre el fil d'aquesta invitació. cadascú amb el que pot fer. L'artista, amb l'art.

Les creus que he citat són l'objectiu de la càmera. Però no em puc resistir a l'[ambivalència](#) del símbol, repetit a cada dibuix. El que usen uns per justificar la Guerra de l'Iraq (en nom de Déu) i el que identifica el sofriment, més encara, la primacia dels que sofreixen davant qualsevol altra consideració. L'ambivalència del símbol de mort, però també de vida, de plantar cara a la mort i dir-li que no té la darrera paraula. L'art, avui, també ens la dona a nosaltres.

[[Wikileaks Iraq Collateral Murder en Español](#) per [antoniofidel41](#)]

[En parla [Capgròs](#). He parlat de Jordi Cuyàs als posts [L'ofegada](#) i [El tamboret blanc](#)].